

DOEPAK

DuP_AK DoeP_AK POPPENSPE(E)LMUSEUMKRUIELKRANTKRABEL DoeP_AK DuP_AK
Nr. 46a

Welkom in het Poppenspe(e)lmuseum: erfgoedinstelling

Het Poppenspe(e)lmuseum is een erfgoedinstelling voor en over het (volks)poppentheater, waarin de verschillende poppenspeltechnieken en -stromingen vertegenwoordigd zijn. Een plek waar een rijk en divers overzicht van de geschiedenis en de hedendaagse ontwikkelingen van het (inter)nationale – westerse en niet-westerse – poppen-, papieren-, schimmen-, figuren-, object- en beeldend theater gegeven wordt. In dit narratieve museum staat het verhaal centraal en speelt de collectie daarbij een ondersteunende rol. Het museum archiveert en actualiseert het verleden, volgt het heden en heeft oog voor culturele diversiteit. Veel kijk- en zoekplezier en applaus!

Illustratie: Peter Vos © (1935-2010), Amsterdam (1970).

Wil je meer te weten komen over internationale (volks)poppenkastfiguren en over kunstenaars die zich lieten inspireren door het poppentheater? Maak een reis door de wonderse wereld van het poppentheater op www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs. Raadpleeg ook eens onze websites www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2, www.poppenspel.info of www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl. In onze web- en museumwinkel vind je gezelschapsspellen op poppentheatergebied en documentatie die uitnodigt tot de activiteit *Zelf eens proberen?* Tekst en realisatie: Otto van der Mieden © (2011).

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspeurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruielkrant en -krabbels! Een dupák (spreek uit: doepak) is een stang- en trucpop. Het nummer met de dupák wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupák wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doodge stiltte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupák razendsnel en met veel tumult. Dupák betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupák hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupák is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupák ook om zijn as draaien; daarbij zwieren de armen wijd uit.